

Ogławianie drzew

Wykonywanie prac w obrębie korzeni, pnia lub korony drzewa lub krzewu

Nadmierne usuwanie gałęzi prowadzi do znacznego osłabienia lub nawet obumarcia drzewa. Usunięcie powyżej 30% korony drzewa powoduje istotny spadek kondycji drzewa. Dlatego w celu ograniczenia tzw. ogławiania drzew wprowadzono przepis art. 87a ust. 2 ustawy o ochronie przyrody.

Zgodnie z nim możliwe jest usunięcie gałęzi o wymiarze nieprzekraczającym 30% korony, która rozwinęła się w całym okresie rozwoju drzewa. Przepis ten nie pozwala więc na obcinanie co roku 1/3 korony, bo inaczej w krótkim czasie drzewo mogłoby zostać całkowicie pozbawione gałęzi.

Wyjątkiem od tej zasady są prace w koronie drzewa, które mają na celu:

- usunięcie gałęzi obumarłych lub nadłamanych;
- utrzymanie uformowanego kształtu korony drzewa;
- wykonanie specjalistycznego zabiegu w celu przywróceniu statyki drzewa.

Zabieg specjalistyczny przeprowadzany w przypadku naruszonej statyki, np. w wyniku silnej wichury, wykonuje się na podstawie dokumentacji, w tym dokumentacji fotograficznej, potwierdzającej konieczność przeprowadzenia takiego zabiegu. Dokumentację przechowuje się przez 5 lat od końca roku, w którym wykonano zabieg (art. 87a ust. 3). Zabiegi te powinny być wykonywane przez osoby posiadające odpowiednią wiedzę i umiejętności w zakresie właściwej pielęgnacji drzew.

Zgodnie z wiedzą dendrologiczną ogólną zasadą pielęgnacji drzew jest usuwanie jak najmniejszej części korony (optymalna wielkość wynosi do 15%) i możliwie cienkich gałęzi. W ten sposób zabieg będzie miał nieznaczny wpływ na stan drzewa. Ponadto na podstawie art. 150 ustawy z 23 kwietnia 1964 r. Kodeksu cywilnego, właściciel gruntu może obciąć i zachować dla siebie gałęzie pochodzące z sąsiedniego gruntu, po uprzednim wyznaczeniu sąsiadowi odpowiedniego terminu do ich usunięcia.

Zasady te nie są ze sobą sprzeczne, ponieważ ustawa o ochronie przyrody zawiera przepisy szczegółowe wobec przepisów Kodeksu cywilnego. Tak więc zgodnie z prawem można usunąć gałęzie przechodzące na nieruchomości, zachowując reguły wynikające z ochrony przyrody, określone w art. 87a ust. 2 ustawy, np. więcej niż 30% korony drzewa.

Kary za nadmierne cięcia w koronie drzewa

Cięcia w koronie drzewa przekraczające 30% korony, która rozwinęła się w całym okresie rozwoju drzewa, podlegają karze za jego uszkodzenie w wysokości 0,6 opłaty za usunięcie tego drzewa. Usunięcie powyżej 50% korony drzewa uznawane jest za jego zniszczenie i podlega karze w wysokości podwójnej opłaty za usunięcie drzewa (art. 88 ust. 1 pkt 3 i art. 89 ust. 1). Termin płatności kary jest odraczany na 5 lat, jeżeli stopień zniszczenia drzewa lub krzewu nie wyklucza zachowania jego żywotności. 30% kary za zniszczenie drzewa pobierane jest od razu, niezależnie od tego czy drzewo zachowa żywotność po 5 latach (art. 88 ust. 5). Wynika to z tego, że dorosłe drzewo, które straciło znaczną część korony, nie odbuduje już swojego kształtu i biologicznych funkcji, jakie posiadało przed wykonaniem cięciem.

Przycinanie gałęzi a gatunki chronione

Przed przystąpieniem do prowadzenia zabiegów w obrębie korony drzewa powinno się wykluczyć obecność gniazd ptasich. Jednak niejednokrotnie, w sytuacji pełnego ulistnienia drzewa, stwierdzenie obecności gniazd ptasich jest trudne. Z tego względu zaleca się, aby zabiegi te były prowadzone poza okresem lęgowym ptaków.